

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE
VODOTOKA ZA IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ
GORI**

SADRŽAJ KONCESIONOG AKTA

KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI	1
1. UVOD.....	3
2. OPIS PREDMETA KONCESIJE I LOKACIJE NA KOJIMA ĆE SE VRŠITI KONCESIONE DJELATNOSTI.....	4
3. OSNOVNI PARAMETRI ZA OCJENU EKONOMSKE OPRAVDANOSTI INVESTICIJE	6
4. PRETKVALIFIKACIJA	7
4.1. <i>Javni oglas za pretkvalifikaciju</i>	<i>7</i>
4.2. <i>Pretkvalifikacioni kriterijumi za vrednovanje prijava</i>	<i>10</i>
4.3. <i>Uslovi za podobnost ponuđača i spisak potrebne dokumentacije.....</i>	<i>13</i>
5. KVALIFIKACIJA	15
5.1. <i>Tenderska dokumentacija.....</i>	<i>15</i>
5.2. <i>Potrebna dokumentacija.....</i>	<i>15</i>
5.3. <i>Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude.....</i>	<i>16</i>
6. OBAVLJANJE KONCESIONE DJELATNOSTI.....	19
6.1. <i>Faze realizacije ugovora o koncesiji.....</i>	<i>20</i>
6.2. <i>Uslovi i obaveze koncesionara.....</i>	<i>21</i>
6.3. <i>Tehnička dokumentacija prilikom obavljanja koncesione djelatnosti</i>	<i>21</i>
7. ROK TRAJANJA KONCESIJE	23
8. PROSTORNO-PLANSKA DOKUMENTACIJA	23
9. NACRT UGOVORA O KONCESIJI	24
10. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE I UNAPREĐENJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI	25
11. POČETNI IZNOS KONCESIONE NAKNADE	26
12. NAČIN ODREĐIVANJA TARIFA ZA PRUŽANJE USLUGA.....	26
13. SPISAK PROPISA KOJI SE PRIMJENJUJU NA POSTUPAK DAVANJA KONCESIJA I VRŠENJE KONCESIONE DJELATNOSTI.....	26

1. Uvod

U skladu sa *Strategijom razvoja energetike Crne Gore do 2025. godine, Akcionim planom za implementaciju Strategije 2008.-2012. godine*, kao i *Strategijom razvoja malih hidroelektrana u Crnoj Gori*, Ministarstvo ekonomije Crne Gore (Nadležni organ) je pripremio Koncesioni akt za davanje koncesija za korišćenje vodotoka za izgradnju malih hidroelektrana u Crnoj Gori (Koncesioni akt). U Koncesionom aktu, javnom oglasu i Tenderskoj dokumentaciji se pod korišćenjem vodotoka misli na tehno-ekonomsko korišćenje vodno-energetskog potencijala vodotoka za proizvodnju električne energije.

Koncesioni akt je pripremljen u skladu sa Zakonom o koncesijama („Sl. list CG”, br. 08/09) i sadrži podatke, informacije i analize vezane za davanje koncesija za korišćenje vodotoka za izgradnju malih hidroelektrana u Crnoj Gori. Ovaj dokument objašnjava aktivnosti i definiše obaveze ponuđača za vrijeme trajanja javnog nadmetanja, kao i uslove i obaveze koje treba da ispunjava koncesionar u vrijeme obavljanja koncesionih djelatnosti.

Cilj javnog nadmetanja je izbor kvalitetnih koncesionara za izgradnju malih hidroelektrana u Crnoj Gori u svrhu iskorišćenja vodno-energetskog potencijala vodotoka. Davanje koncesija se odvija u dvostepenom postupku, zato što se očekuje veliki broj ponuđača. Dvostepeni postupak obuhvata:

- javno oglašavanje za pretkvalifikaciju;
- postupak pretkvalifikacije kada tenderska komisija vrednuje prijave za pretkvalifikaciju i prihvata ili odbija prijave na osnovu unaprijed utvrđenih pretkvalifikacionih kriterijuma;
- dostavljanje Koncesionog akta kvalifikovanim ponuđačima, otkup Tenderske dokumentacije i dostavljanje ponuda od strane kvalifikovanih ponuđača u ostavljenom roku;
- vrednovanje i rangiranje ponuda dobijenih od kvalifikovanih ponuđača i
- utvrđivanje obrazloženog predloga za davanje koncesije i izbor ponuđača za koncesionara.

Ponuđač dostavlja prijave na osnovu Javnog oglasa za pretkvalifikaciju, koja se realizuje za grupe vodotoka. Kvalifikovani ponuđač dostavlja ponude za pojedinačne vodotoke iz grupa vodotoka za koje je stekao status kvalifikovanog ponuđača. Obaveza ponuđača je da u postupku kvalifikacije dostavi idejno rješenje za korišćenje vodotoka za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku. Kvalifikovani ponuđač čija je ponuda ocijenjena i vrednovana kao najpovoljnija biće predložen da bude izabran za koncesionara na predmetnom vodotoku. Koncesione djelatnosti obuhvataju projektovanje, izgradnju i tehno-ekonomsko korišćenje vodno-energetskog potencijala vodotoka za proizvodnju električne energije u malim hidroelektranama.

Koncesija se daje za izgradnju malih hidroelektrana u Crnoj Gori. Predmet koncesije je projektovanje, izgradnja, korišćenje i održavanje malih hidroelektrana na deset vodotoka. Vodotoci su podijeljeni u tri grupe: Šavnička, Beranska i Plavska. Šavničkoj grupi vodotoka pripadaju četiri, dok Beranskoj i Plavskoj grupi pripadaju po tri.

Izbor vodotoka je izvršen na osnovu hidroloških mjerenja i istraživanja na određenim mikrolokacijama vodotoka urađenih od strane Hidrometeorološkog zavoda Crne Gore. Prema ovim hidrološkim mjerenjima i istraživanjima, moguća sumarna instalisana snaga na vodotocima je 18,0 MW, sa predviđenom sumarnom godišnjom proizvodnjom električne energije od 77,1 GWh. Hidrološka mjerenja predstavljaju polazne osnove za istraživanje i projektovanje malih hidroelektrana na vodotocima, ali ne i garanciju investitorima na osnovu kojih imaju pravo na bilo kakvu naknadu štete.

2. Opis predmeta koncesije i lokacije na kojima će se vršiti koncesione djelatnosti

Predmet koncesije je projektovanje, izgradnja, korišćenje i održavanje malih hidroelektrana na vodotocima, u smislu Zakona o koncesijama. Projektovanje predstavlja izradu tehničke dokumentacije i sva potrebna istraživanja do izdavanja građevinske dozvole; izgradnja predstavlja gradnju objekata male hidroelektrane (mHE) do izdavanja upotrebne dozvole; korišćenje predstavlja tehnno-ekonomsko korišćenje vodno-energetskog potencijala vodotoka za proizvodnju električne energije u mHE. mHE predstavljaju hidroelektrane instalisane snage do 10 MW (Zakon o energetici, „Sl. list RCG”, br. 39/03). Deset pojedinačnih vodotoka su lokacije na kojima će se vršiti koncesione djelatnosti. Vodotok predstavlja korito tekuće vode zajedno sa obalama, odnosno udubljenje na zemljištu koje se dobro primjećuje sa vodom koja njime stalno ili povremeno teče (Zakon o vodama, „Sl. list RCG”, br. 27/07).

Vodotoci su podijeljeni u tri grupe: Šavnička, Beranska i Plavska grupa. Šavničkoj-prvoj grupi vodotoka pripadaju četiri, Beranskoj-drugoj grupi pripadaju tri, dok Plavskoj-trećoj grupi pripadaju tri vodotoka.

Spisak vodotoka, slivovi kojima vodotoci pripadaju i preliminarni podaci o teoretskoj snazi i godišnjoj proizvodnji električne energije na vodotocima su predstavljeni u Tabeli 1.

Tabela 1. Spisak vodotoka na kojima će se vršiti koncesione djelatnosti

Id.br.	Vodotok	Sliv	P [MW]	E [GWh]
1	Vrbnica	Pivsko jezero	2,8	12,7
2	Bukovica	Komarnica	3,2	14,2
3	Tušina		0,5	2,5
4	Bijela		1,4	5,4
G1	Šavnička grupa		7,9	34,8
5	Trepačka rijeka	Lim (opština Berane)	2,9	12,1
6	Kraštica		0,8	3,1
7	Murinska rijeka	Lim (opština Plav)	2,1	8,8
G2	Beranska grupa		5,8	24,0
8	Velička rijeka	Lim (opština Plav)	0,3	1,5
9	Komarača		2,6	10,8
10	Đurička rijeka sa pritokama		1,4	6,0
G3	Plavska grupa		4,3	18,3

U Tabeli 1 prikazane su:

- P – teoretska snaga na vodotoku;
- E – teoretska godišnja proizvodnja električne energije na vodotoku;
- P_{Gn} – sumarna instalisana snaga po grupama vodotoka;
- E_{Gn} – sumarna godišnja proizvodnja električne energije za svaku od grupa vodotoka i
- n – označava prvu, drugu ili treću grupu vodotoka.

Podaci o procijenjenoj snazi i godišnjoj proizvodnji električne energije pojedinačnih vodotoka su dobijeni na osnovu studija, i to:

- *Hidrološka obrada za profile malih (mini, mikro) hidroelektrana (mHE) na pritokama glavnih vodotoka u Crnoj Gori*, Hidrološki sektor Hidrometeorološkog zavoda Crne Gore (HMZCG), 2007. i
- *Preliminarna (gruba, aproksimativna, orijentaciona) obrada hidropotencijala na pritokama glavnih vodotoka Pive i Lima, malih, mini ili mikro (mHE) u Crnoj Gori*, Hidrološki sektor HMZCG, 2008. godine.

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA
IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

Hidrološka obrada je urađena na bazi jednogodišnjih istraživanja i hidrometrijskih mjerenja. Hidrometrijska mjerenja su izvršena na prethodno određenim mjestima na vodotocima, u nastavku nazvanim mikrolokacijama. Na osnovu mjerenja su sastavljene krive proticaja i izračunati srednji dnevni proticaji za osmatrani period i krive trajanja srednjih dnevnih proticaja. Takođe, izrađene su krive trajanja i učestalosti na mikrolokacijama i izvršene korekcije krivih trajanja i učestalosti u odnosu na višedecenijska hidrološka mjerenja u Crnoj Gori. Više detalja o ponuđenim vodotocima sa kartama slivova, fizičkim i geografskim detaljima o slivovima, fizičko-geografskim kartama slivova, uzdužnim presjecima vodotoka su dati u *Hidrološkoj obradi za profile malih (mini, mikro) hidroelektrana (mHE) na pritokama glavnih vodotoka u Crnoj Gori*.

Na osnovu obrađenih hidroloških podataka, urađena je preliminarna studija hidropotencijala na vodotocima. Izabrane su potencijalne mikrolokacije na kojima je tehno-ekonomski moguće iskoristiti predmetne vodotoke, a na osnovu tog izbora, preporučene su instalisane snage postrojenja i izračunata moguća godišnja proizvodnja električne energije. Na osnovu opisanih mjerenja i istraživanja, u Tabeli 1 su date preliminarne procjene instalisanih snaga i godišnjih proizvodnja električne energije na vodotocima. Obje studije su sastavni dio Tenderske dokumentacije.

Lokacije na kojima će se vršiti koncesione djelatnosti su hidrološki istraživani vodotoci od strane HMZCG, na kojima su izvršene hidrološke obrade na mikrolokacijama vodotoka, takođe, odabrane od strane HMZCG. Mikrolokacije na kojima će se obavljati koncesione djelatnosti mogu biti i na drugim mjestima duž vodotoka, u zavisnosti od toga koji koncept idejnog rješenja daje optimalno tehno-ekonomsko korišćenje vodotoka, uz uvažavanje prostornih i ekoloških ograničenja. Jasno definisane granice lokacija unutar kojih je predviđeno obavljanje koncesionih djelatnosti, sa dužinom i bruto padom vodotoka, date su u Tabeli 2.

Tabela 2. Vodotoci odnosno lokacije na kojima će se vršiti koncesione djelatnosti

Id.br.	Vodotok	Dužina toka [km]	Bruto pad vodotoka [m]	Visina izvora [mnm]	Visina ušća [mnm]
1	Vrbnica	8,50	535	1215	680
2	Bukovica	20,10	490	1440	950
3	Tušina	16,30	630	1580	950
4	Bijela	9,20	217	1050	833
5	Trepačka rijeka	14,98	850	1560	710
6	Kraštica	9,60	450	1180	730
7	Murinska rijeka	6,53	810	1640	830
8	Velička rijeka	7,90	1045	1900	855
9	Komarača	4,93	155	1060	905
10	Đurička rijeka sa pritokama	8,10	104	1010	906
		7,48	580	1590	1010
		6,63	835	1845	1010

Objašnjenja:

- Jasenička i Trokutska rijeka čine Đuričku rijeku, na nadmorskoj visini 1010 mnm. Istraživanja i hidrometrijska mjerenja su izvršena na Trokutoj rijeci, posljedično urađena je preliminarna studija hidropotencijala na toj rijeci. Lokacija na kojoj će se vršiti koncesione djelatnosti je Đurička rijeka sa pritokama, odnosno Đurička rijeka (dužine 8,10 km, između 1010 mnm i 906 mnm), hidrološki istražena Trokutska rijeka (dužine 7,48 km, između 1590 mnm i 1010 mnm) i Jasenička (dužine 6,63 km, između 1845 mnm i 1010 mnm).

Opisane studije predstavljaju vrijednu polaznu osnovu hidroloških podloga i ujedno polaznu osnovu za pripremu tehničke dokumentacije koja je neophodna u samom tenderskom postupku, kao i kasnije u fazi izrade tehničke dokumentacije na realizaciji ugovora o koncesiji.

KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI

Hidrološka mjerenja HMZCG ne predstavljaju garanciju investitorima na osnovu kojih imaju pravo na bilo kakvu naknadu štete, ni u slučaju da mjerenja HMZCG nijesu dovoljna ili adekvatna; kvalifikovani ponuđač preuzima kompletan rizik prilikom podnošenja ponude.

Ova istraživanja ne isključuju mogućnost i/ili potrebu da ponuđač izvrši, odnosno da je već izvršio sopstvena istraživanja. Ako ponuđač procijeni da su hidrološka istraživanja HMZCG na vodotoku nedovoljna ili neadekvatna sa stanovišta optimalnog energetskeg, ekonomskog i ekološki prihvatljivog korišćenja vodotoka, ima mogućnost da dostavi rezultate sopstvenih istraživanja na osnovu kojih će bazirati koncept idejnog rješenja. Naime, ukoliko ponuđač na osnovu sopstvenih istraživanja procijeni da je u cilju optimalnog iskorišćenja vodotoka moguće izgraditi mHE različite (veće/manje) snage sa različitom godišnjom proizvodnjom električne energije od vrijednosti iz Tabele 1, ponuđač može dostaviti takav koncept idejnog rješenja. Izvještaj o sopstvenim istraživanjima koje ponuđač podnosi treba da bude sačinjen od strane institucije ovlašćene za hidrološka istraživanja, ili da bude ocijenjen i potvrđen od strane takve institucije.

3. Osnovni parametri za ocjenu ekonomske opravdanosti investicije

Ekonomsko-finansijska analiza kao i finansijska sredstva potrebna za izgradnju novih mHE su prezentirani u *Strategiji razvoja malih hidroelektrana u Crnoj Gori*. Ovdje je ekonomsko-finansijska analiza ponovljena, uzimajući u obzir vodotoke odnosno lokacije na kojima će se vršiti koncesione djelatnosti. U izradi ekonomsko-finansijskih analiza polazimo od sljedećih pretpostavki:

- a. prosječna specifična investicija za kompletnu izgradnju objekata mHE je 1 500 EUR/kW (jednaka za sve objekte);
- b. dodatno investiranje u infrastrukturu i priključenje mHE na distributivnu mrežu nisu posebno analizirani;
- c. vrijeme projektovanja i izgradnje objekata mHE nije uzeto u analizu;
- d. finansiranje projekta je omogućeno zaduženjem kod finansijskih institucija na nivou 70 % od ukupne investicije;
- e. vrijeme vraćanja kredita je 10 godina;
- f. kamatna stopa je 8 % godišnje;
- g. stopa inflacije je 5 %;
- h. godišnji operativni troškovi i troškovi održavanja su 4 % od ukupne investicije;
- i. otkupna cijena električne energije proizvedene u mHE je fiksna u periodu obavljanja koncesione djelatnosti i iznosi 7,93 c€/kWh (pogledati Poglavlje 12);
- j. tehno-ekonomsko korišćenje je 30 godina;
- k. garantovani minimum proticaja nizvodno od vodozahvata nije uzet u razmatranje i
- l. vrijeme iskorišćenja maksimalne snage je količnik predviđene proizvodnje električne energije i instalisane snage iz Tabele 1.

Uz navedene pretpostavke, preliminarni rezultati ekonomsko-finansijske analize za svaki vodotok pojedinačno su prikazani u Tabeli 3. Analiza je urađena korišćenjem *Reetscreen International software* za projekte zelene (čiste) energije. Iz Tabele 3 se uočava da je interna stopa povraćaja za predviđeni period tehno-ekonomskog korišćenja mHE od 16,1 % do 21,7 %. Takođe, period povraćaja investicije od puštanja objekata mHE u rad odnosno od početka prihodovanja je od 4,4 do 6,0 godina. S obzirom da je predviđeni rok trajanja koncesije do 30 godina, na osnovu predstavljene ekonomsko-finansijske analize smatra se da su investicije u izgradnju objekata mHE na vodotocima veoma isplative. Takođe, smatra se da je stvoren povoljan ekonomski ambijent za izgradnju mHE u Crnoj Gori i očekuje se da će i investitori tu činjenicu na predstojećem tenderu prepoznati.

Međutim, brojne pretpostavke su uključene u ekonomsko-finansijskoj analizi: godišnje vrijeme rada pri maksimalnoj snazi, izračunato iz hidroloških mjerenja i istraživanja od strane HMZCG, je veoma veliko za crnogorske vodotoke, pretpostavljena je fiksna cijena otkupne električne energije iz mHE, koncesiona naknada i ostale naknade nisu razmatrane, kao i garantovani

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA
IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

minimum proticaja nizvodno od vodozahvata itd. Ponuđačima se daje rok do 30 godina za korišćenje vodotoka da bi se povećala atraktivnost investiranja u izgradnju mHE, ali se istovremeno od ponuđača očekuje investiranje u objekte od značaja za okruženje predmetnog vodotoka, što je jedan od kriterijuma pri izboru najpovoljnije ponude.

Uz sadašnju otkupnu cijenu električne energije proizvedene u mHE od 7,93 c€/kWh i predviđenu sumarnu godišnju proizvodnju električne energije, ukupan godišnji prihod na svih deset vodotoka bi mogao biti 6,114 miliona €.

4. Pretkvalifikacija

Dvostepeni postupak davanja koncesija počinje objavljivanjem Javnog oglasa za pretkvalifikaciju. Javni oglas se objavljuje za grupe vodotoka iz Tabele 1. Ponuđač dostavlja prijavu u kojoj je jasno navedeno za koje grupe vodotoka se isti prijavljuje. Prijava se može podnijeti za maksimalno dvije od ukupno tri grupe vodotoka, čime se obezbjeđuje primjena načela konkurencije, tj. obezbjeđuju se uslovi za učešće većeg broja ponuđača u postupku davanja koncesije.

Tenderska komisija vrednuje i rangira prijave i prihvata ili odbija prijave na osnovu unaprijed utvrđenih pretkvalifikacionih kriterijuma. Status kvalifikovanog ponuđača dobijaju ponuđači čije prijave dobiju 85 (osamdesetpet) ili više bodova u pretkvalifikaciji po pojedinim grupama vodotoka. Ukoliko taj broj bodova ne ostvari ukupno pet ponuđača po pojedinim grupama vodotoka, ponuđač čija je prijava među pet prvorangiranih dobija status kvalifikovanog ponuđača na toj grupi vodotoka.

U daljem tekstu su precizno definisani uslovi i dokazi koje je potrebno ispuniti odnosno dostaviti da bi ponuđač bio podoban za učešće u javnom nadmetanju, kao i spisak dokumentacije koju je potrebno da dostavi ponuđač u pretkvalifikaciji.

4.1. Javni oglas za pretkvalifikaciju

Javni oglas za pretkvalifikaciju je otvoren za domaća ili strana privredna društva ili druga pravna lica, preduzetnike ili fizička lica, konzorcijume ili druge oblike poslovnog povezivanja koji u pogledu registracije, stručne osposobljenosti i finansijske sposobnosti, ispunjavaju uslove propisane zakonom. Javnim oglasom je opisan postupak javnog nadmetanja, propisana dokumentacija koju je potrebno dostaviti da bi ponuđač bio podoban za učešće u javnom nadmetanju, definisani pretkvalifikacioni kriterijumi i neophodni dokazi. Rok za dostavljanje prijave u pretkvalifikaciji je 30 (trideset) dana od dana objavljivanja Javnog oglasa.

Objavljivanje Javnog oglasa za pretkvalifikaciju

Javni oglas za pretkvalifikaciju se objavljuje u „Službenom listu Crne Gore”, dnevnom listu „Pobjeda”, međunarodnom časopisu „Financial Times” (obavještenje), kao i na zvaničnoj internet stranici nadležnog organa www.minekon.vlada.cg.yu i internet stranici za obnovljive izvore energije u Crnoj Gori www.oie-cg.me.

Podnošenje prijave

Ponuđač podnosi prijavu arhivi Ministarstva ekonomije Crne Gore, Rimski trg 46, Podgorica, u zatvorenoj koverti sa kompletnim nazivom ponuđača i sa naznakom: “za Javni oglas za pretkvalifikaciju za davanje koncesija za korišćenje vodotoka za izgradnju malih hidroelektrana u Crnoj Gori – povjerljivo, ne otvarati”. Krajnji rok za podnošenje prijave je xx.xx.2009. godine do 12,00 časova.

Ponuđač ima pravo da, na pisani zahtjev, povuče prijavu najkasnije do isteka roka za podnošenje ponude. Prijava koja bude podnesena poslije utvrđenog roka smatraće se neblagovremenom, neće se uzeti u razmatranje i neotvorena će se vratiti ponuđaču.

Otvaranje prijava

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA
IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

Javno otvaranje prijava će se obaviti u prostorijama Ministarstva ekonomije Crne Gore, Rimski trg 46, Podgorica, dana xx.xx.2009. godine, sa početkom u 14,00 časova. Ponuđači, preko svojih ovlašćenih predstavnika, imaju pravo da prisustvuju otvaranju prijava. Prijave se otvaraju po redosljedu prijema na arhivi nadležnog organa. Otvaranje prijava će izvršiti Tenderska komisija. Nakon otvaranja prijave, Tenderska komisija utvrđuje da li je ponuđač, u skladu sa Javnim oglasom:

- dostavio prijavu na traženi način;
- u okviru prijave dostavio traženu dokumentaciju;
- valjano potpisao svu dokumentaciju iz prijave;
- dostavio bankarsku garanciju prijave.

Prijava koja ne ispunjava uslove iz prethodnog stava odbaciće se kao neispravna i neće se dalje razmatrati. O postupku otvaranja prijava Tenderska komisija sačinjava zapisnik koji potpisuju predsjednik i članovi Tenderske komisije, kao i prisutni ovlašćeni predstavnici ponuđača. Tenderska komisija je dužna da u roku od tri dana od dana završetka postupka otvaranja ponuda, pošalje ponuđačima zapisnik o otvaranju prijava. Ocjenu i provjeru podobnosti ponuđača, provjeru ispravnosti prijava i njihovo vrednovanje Tenderska komisija vrši bez prisustva ovlašćenih predstavnika ponuđača.

Promjena uslova Javnog oglasa i donošenje odluke

Izmjene i/ili dopune Javnog oglasa za pretkvalifikaciju moraju biti objavljene na isti način kao i osnovni tekst Javnog oglasa, s tim što rok za podnošenje prijava mora biti produžen za vrijeme koje je proteklo od dana objavljivanja istog.

Nadležni organ zadržava pravo da izmijeni, poništi ili proglasi neuspjelim Javni oglas, kao i da ni jednom ponuđaču ne da koncesiju za grupu/grupe ili pojedini vodotok za korišćenje za izgradnju mHE.

Upotreba jezika

Javni oglas se objavljuje na crnogorskom i engleskom jeziku. Prijave se dostavljaju na crnogorskom jeziku. Ako je dokumentacija iz prijave dostavljena na stranom jeziku, ponuđač je dužan da priloži i ovjereni prevod na crnogorskom jeziku. U slučaju spora, ovjereni prevod će se koristiti za tumačenje informacija i dokaza.

Dodatne informacije i kontakt osobe

Zainteresovani investitor može, u pisanom obliku, tražiti dodatne informacije ili pojašnjenja u vezi sa pripremanjem prijave odnosno ponude, najkasnije pet dana prije isteka roka za dostavljanje prijava. Pitanja i odgovori će biti objavljeni na zvaničnoj internet stranici nadležnog organa: www.minekon.vlada.cg.yu. Lica zadužena za davanje relevantnih informacija su:

Danilo Božović +382 (0)20 482 207 - telefon
Anton Ljucović +382 (0)20 482 295 - telefon
mhe.koncesije@gov.me - email

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA
IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

Tabela 3. Preliminarna ekonomsko-finansijska analiza opravdanosti izgradnje mHE na predmetnim vodotocima

Broj	Vodotok	P [MW]	E [GWh]	t_k [h]	C_k [-]	V_I [€]	O_t [€]	Tr_{god} [€]	Pr_{god} [€]	IRR (%)	t_{pov} (god)
1	Vrbnica	2,8	12,7	4535,71	0,5250	4.200.000	168.000	606.147	1.020.967	19,4	4,9
2	Bukovica	3,2	14,2	4437,50	0,5136	4.800.000	192.000	692.739	1.141.679	19,0	5,1
3	Tušina	0,5	2,5	5000,00	0,5787	750.000	30.000	108.240	201.002	21,7	4,4
4	Bijela	1,4	5,4	3857,14	0,4464	2.100.000	84.000	303.073	434.140	16,1	6,0
5	Trepačka	2,9	12,1	4172,41	0,4829	4.350.000	174.000	627.795	972.820	17,6	5,4
6	Kraštica	0,8	3,1	3875,00	0,4485	1.200.000	48.000	173.185	249.247	16,2	6,0
7	Murinska	2,1	8,8	4190,48	0,4850	3.150.000	126.000	454.610	707.519	17,7	5,4
8	Velička	0,3	1,5	5000,00	0,5787	450.000	18.000	64.944	120.601	21,7	4,4
9	Komarača	2,6	10,8	4153,85	0,4808	3.900.000	156.000	562.851	868.391	17,6	5,5
10	Đurička	1,4	6,0	4285,71	0,4960	2.100.000	84.000	303.073	482.377	18,2	5,3

U Tabeli 3 su korišćene oznake:

- P [MW] - teoretska snaga na vodotoku iz Tabele 1;
- E [GWh] - godišnja proizvodnja električne energije na vodotoku iz Tabele 1;
- t_k [h] - godišnje vrijeme rada pri maksimalnoj snazi;
- C_k [-] - koeficijent korišćenja postrojenja pri maksimalnoj snazi;
- V_I [€] - vrijednost investicije;
- O_t [€] - operativni troškovi i održavanje;
- Tr_{god} [€] - godišnji troškovi;
- Pr_{god} [€] - godišnji prihodi;
- IRR [%] - interna stopa povraćaja i
- t_{pov} [god] - vrijeme povraćaja investicije.

4.2. Pretkvalifikacioni kriterijumi za vrednovanje prijava

U postupku pretkvalifikacije vrednuju se prijave i rangiraju na osnovu pretkvalifikacionih kriterijuma za vrednovanje prijava. Rangiranje prijava se vrši za svaku grupu vodotoka, tj. formiraju se tri rang liste ponuđača.

Pretkvalifikacioni kriterijumi za vrednovanje prijava su: tehnička osposobljenost, finansijska sposobnost i učestvovanje na crnogorskom tržištu. Pretkvalifikacioni kriterijumi su prikazani u Tabeli 4. U okviru pretkvalifikacionih kriterijuma postoje potkriterijumi za koje su opredijeljeni određeni bodovi.

Tabela 4. Pretkvalifikacioni kriterijumi za vrednovanje prijava

Red. broj	Kriterijum/ Potkriterijum	Broj bodova
P.1.	Tehnička osposobljenost	0-45
P.1.1.	Iskustvo u projektovanju i izgradnji mHE	0-15
P.1.2.	Iskustvo u upravljanju mHE	0-5
P.1.3.	Kapacitet izgrađenih hidroenergetskih postrojenja	0-15
P.1.4.	Kapacitet upravljanih hidroenergetskih postrojenja	0-10
P.2.	Finansijska sposobnost	0-30
P.3.	Učestvovanje na crnogorskom tržištu	0-25
P.3.1.	Pozitivno poslovanje firme registrovane u Crnoj Gori	0-15
P.3.2.	Iskustvo u izgradnji kompleksnih objekata i projektovanju hidroelektrana u Crnoj Gori	0-10

Napomena: U slučaju da dvije ili više prijava imaju jednak broj bodova, neće se vršiti dalje rangiranje, nego će se ponuđači takvih prijava tretirati na isti način. To znači da ako dvije ili više prijava imaju jednak broj bodova i dijele jedno među pet prvorangiranih pozicija, takvi ponuđači će dobiti status kvalifikovanih ponuđača na toj grupi vodotoka.

Opis načina bodovanja

P.1. Tehnička osposobljenost

P.1.1. Iskustvo u projektovanju i izgradnji mHE

Broj bodova u ovom potkriterijumu se dobija kao zbir iskustva u projektovanju mHE i iskustva u izgradnji mHE. Za svaku izgrađenu mHE ponuđaču kao investitoru izgradnje se dodjeljuju 2 boda. Ukoliko je broj izgrađenih mHE od strane ponuđača veći od sedam, dodjeljuje se maksimalnih 15 bodova. Takođe, ako je ponuđač nosilac projekta koji je izradio tehničku dokumentaciju po kojoj je izgrađen objekat mHE ili je direktno realizovao izgradnju objekta mHE, dobija po 1 bod za svaki tako izgrađeni objekat. Broj bodova koji uzima u obzir iskustvo u projektovanju ili direktnu izgradnju objekata mHE je ograničen na 5. Broj bodova koji se može dodijeliti po jednoj izgrađenoj mHE je 2.

P.1.2. Iskustvo u upravljanju mHE

Broj bodova odgovara broju mHE kojima upravlja ili je upravljao ponuđač, a ukoliko je taj broj veći od pet, dodjeljuje se maksimalnih 5 bodova.

P.1.3. Kapacitet izgrađenih hidroenergetskih postrojenja

Metodologija za računanje broja bodova za kapacitet hidroenergetskih postrojenja izgrađenih od strane ponuđača kao investitora (P_i [MW]) je predstavljena u Tabeli 5,

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA
IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

Tabela 5. Broj bodova za kapacitet hidroenergetskih postrojenja

Izgrađeni hidroenergetski kapaciteti	Broj Bodova
$P_i < 0,2$	0
$0,2 \leq P_i \leq f_i \times P_{Gn}$	$15 \times \frac{P_i - 0,2}{f_i \times P_{Gn} - 0,2}$
$P_i > f_i \times P_{Gn}$	15

gdje je P_{Gn} [MW] suma snaga pojedinačnih vodotoka u grupi vodotoka n, iz Tabele 2, za koju se razmatra prijava. Faktor f_i za velike hidroelektrane je 20, a za mHE je 4.

P.1.4. Kapacitet upravljanih hidroenergetskih postrojenja

Metodologija za računanje broja bodova za kapacitet upravljanih hidroenergetskih postrojenja ponuđača (P_u [MW]) je predstavljena u Tabeli 6,

Tabela 6. Broj bodova za kapacitet upravljanih hidroenergetskih postrojenja

Upravljeni hidroenergetski kapaciteti	Broj bodova
$P_u < 0,2$	0
$0,2 \leq P_u \leq f_u \times P_{Gn}$	$10 \times \frac{P_u - 0,2}{f_u \times P_{Gn} - 0,2}$
$P_u > f_u \times P_{Gn}$	10

gdje je P_{Gn} [MW] suma snaga pojedinačnih vodotoka u grupi vodotoka n, iz Tabele 2, za koju se razmatra prijava. Faktor f_u za velike hidroelektrane je 15, a za mHE je 3.

Ovaj kriterijum uzima u obzir hidroelektrane koje su puštene u rad poslije 01.01.1981. godine ili koje su potpuno rekonstruisane u tom periodu.

P.2. Finansijska sposobnost

Broj bodova kojim se ocjenjuje finansijska sposobnost ponuđača se određuje na osnovu srednje vrijednosti ukupnog bruto prihoda ponuđača u posljednje tri godine (V_{BP} [mil €]). Metodologija za računanje broja bodova u ovom kriterijumu je definisana u Tabeli 7,

Tabela 7. Broj bodova za finansijsku sposobnost ponuđača

Vrijednost bruto prihoda	Broj bodova
$V_{BP} < 1,0$	0
$1,0 \leq V_{BP} \leq 2 \times P_{Gn}$	$30 \times \frac{V_{BP} - 1,0}{2 \times P_{Gn} - 1,0}$
$V_{BP} > 2 \times P_{Gn}$	30

gdje je P_{Gn} [MW] suma snaga pojedinačnih vodotoka u grupi vodotoka n, iz Tabele 2, za koju se razmatra prijava.

P.3. Učestvovanje na crnogorskom tržištu

P.3.1. Pozitivno poslovanje firme registrovane u Crnoj Gori

Po ovom potkriterijumu dodjeljuju se bodovi ponuđaču koji je već učestvovao ili učestvuje na crnogorskom tržištu. Boduje se pozitivno poslovanje na crnogorskom tržištu u posljednje tri godine. Ako je ponuđač pozitivno poslovao jednu, dvije ili tri godine od posljednjih tri, ponuđaču se dodjeljuje 5, 10 ili maksimalnih 15 bodova. Minimalni profit za svaku godinu poslovanja mora biti 1000 €.

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA
IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

P.3.2. Iskustvo u izgradnji kompleksnih objekata i projektovanju hidroelektrana u Crnoj Gori
Broj bodova u ovom potkriterijumu odgovara broju izgrađenih kompleksnih objekata u Crnoj Gori, a ukoliko je taj broj veći od deset, dodjeljuje se maksimalnih 10 bodova.

Kompleksnim objektima se smatraju objekti čija je cijena izgradnje bila iznad 500.000 €, i to: objekti za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, elektroenergetski objekti, industrijski objekti, vodoprivredni objekti, vodovodi, kanalizacije, i drugi infrastrukturni objekti, kao i putevi, luke, aerodromi, željezničke pruge, mostovi, tuneli, stambeno-poslovni objekti iznad četiri sprata i stambeno-poslovni objekti manje spratnosti a površine iznad 2000 m².

Bodovi se dodjeljuju prijavama čiji je ponuđač bio investitor ili glavni izvođač radova kompleksnih objekata definisanih u prethodnom pasusu. Nadalje, maksimalni broj bodova dobija i prijava, čiji je ponuđač bio investitor ili glavni izvođač izgradnje objekta, čija je cijena izgradnje bila iznad 20 mil €.

Takođe, u ovom potkriterijumu se boduje i iskustvo u projektovanju hidroelektrana na području Crne Gore. Svako idejno rješenje se boduje sa 1 bodom. Boduju se revidovana idejna rješenja izrađena poslije 01.01.1981. godine. Broj bodova kojim se uzima u obzir iskustvo u projektovanju hidroelektrana na području Crne Gore je ograničen na 5.

Napomena: Broj bodova iz svakog kriterijuma i potkriterijuma u pretkvalifikaciji se zaokružuje na prvu decimalu.

Prijava konzorcijuma ili drugog oblika poslovnog povezivanja koji je sastavljen od domaćih i/ili stranih pravnih i/ili fizičkih lica vrednuje se tako što se tehnička osposobljenost, finansijska sposobnost i učestvovanje na crnogorskom tržištu sabiraju od svih članova konzorcijuma, pa se tako formirana osposobljenost ili sposobnost ponuđača vrednuje kako je opisano u ovom poglavlju i kako je objašnjeno na sljedećem primjeru.

Primjer: Vrednuje se iskustvo u projektovanju i izgradnji mHE od konzorcijuma koji je sastavljen od tri člana, člana 1, člana 2 i člana 3. Ako pretpostavimo da je član 1 bio investitor u izgradnji dvije mHE, da su član 1 i član 2 bili nosioci projekta izrade tehničke dokumentacije za dvije različite i realizovane mHE i da je član 3 direktno izgradio jednu mHE, kako je to pretpostavljeno u Tabeli 8, prvo se sabiraju iskustva od svih članova konzorcijuma i dobija iskustvo tako formiranog ponuđača (red 5 u Tabeli 8). Tako formirani ponuđač je bio investitor na dvije, nosilac projekta za dvije i direktno izgradio jednu mHE. Nakon toga se vrši vrednovanje ponuđača u ovom potkriterijumu, odnosno ponuđač kao investitor dobija broj bodova 4, kao nosilac projekta 2 i kao izvođač radova 1. Ukupan broj bodova u ovom potkriterijumu ovoga konzorcijuma je 7.

Tabela 8. Primjer vrednovanja konzorcijuma sastavljenog od tri člana

1		Investitor	Nosilac projekta	Izvođač radova
2	Član 1	2	1	0
3	Član 2	0	1	
4	Član 3	0	0	1
5	Zbir iskustava članova	2	2	1
6	Broj bodova konzorcijuma	2×2=4	2×1=2	1×1=1
7	Ukupno P.1.1.	4+2+1=7		

4.3. Uslovi za podobnost ponuđača i spisak potrebne dokumentacije

Pravo učešća na Javnom oglasu za davanje koncesija za korišćenje vodotoka za izgradnju mHE ima domaće ili strano privredno društvo ili drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice, konzorcijum ili neki drugi oblik poslovnog povezivanja koji posjeduje kvalifikacije kojima se dokazuje podobnost za učešće.

Podobnost/nepodobnost ponuđača

U skladu sa članom 23 Zakona o koncesijama, nepodobni da učestvuju na Javnom nadmetanju za davanje koncesija su:

- privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici nad kojima je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, osim postupka reorganizacije u skladu sa zakonom kojim je uređena insolventnost privrednih društava;
- privredna društva, druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja su pravosnažnom presudom osuđena za krivično djelo izvršeno u vršenju profesionalne djelatnosti i
- privredna društva, druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja imaju neizmirene poreske obaveze i obaveze po osnovu kazni izrečenih u krivičnom ili prekršajnom postupku u periodu od najmanje tri godine prije objavljivanja Javnog oglasa.

Na osnovu propisanog, svaki ponuđač u cilju dokazivanja podobnosti mora dostaviti sljedeće dokaze:

- dokaz da protiv privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije - dokaz/potvrdu izdaje Privredni sud;
- dokaz da privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice nije pravosnažno osuđeno za krivično djelo izvršeno u vršenju profesionalne djelatnosti - dokaz/potvrdu izdaje Privredni sud za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, a za fizička lica dokaz/potvrdu izdaje nadležni Osnovni sud;;
- dokaz da je privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice izmirilo obaveze po osnovu plaćanja poreza - dokaz/potvrda se izdaje od poreskog organa uprave u kojem je naznačeno da su izmirene obaveze po osnovu poreza;;
- dokaz da privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice nema neizmirenih obaveza po osnovu kazni izrečenih u krivičnom ili prekršajnom postupku u periodu od najmanje tri godine prije objavljivanja Javnog oglasa:
 - a) ponuđač kao privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik:
 - dokaz/potvrda Centralnog registra Privrednog suda kojom se dokazuje da se ponuđač ne nalazi u kazenoj evidenciji istog;
 - dokaz/potvrda područnog organa za prekršaje iz mjesta sjedišta ponuđača ili nadležnog organa, kojom se dokazuje da ponuđač nema neizmirenih obaveza po osnovu kazni izrečenih u prekršajnom postupku;
 - b) ponuđač kao fizičko lice:
 - dokaz/potvrda Osnovnog suda kojom se dokazuje da je ponuđač izmirio obaveze po osnovu kazni izrečenih u krivičnom postupku;
 - dokaz/potvrda nadležnog organa iz mjesta prebivališta ponuđača kojom se dokazuje da isto nema neizmirenih obaveza po osnovu kazni izrečenih u prekršajnom postupku.

Navedeni dokazi ne smiju biti stariji od devedeset (90) dana od dana objavljivanja oglasa.

Ukoliko država u kojoj ponuđač ima sjedište ne izdaje navedene dokaze, ovi dokazi mogu biti zamijenjeni izjavom ponuđača pod krivičnom i materijalnom odgovornošću, odnosno ukoliko u državi u kojoj je sjedište ponuđača nema zakonskih odredbi koje se tiču izjava pod krivičnom i materijalnom odgovornošću, izjavom datom pred nadležnim sudskim ili upravnim organom ili notarom.

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA
IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

Spisak ostale dokumentacije

Pored navedenih obaveznih uslova iz prethodnog poglavlja, svaki ponuđač treba da dostavi i:

- izvod iz sudskog, strukovnog ili trgovačkog registra države u kojoj ponuđač ima sjedište;
- bankarsku garanciju prijave na iznos od 10.000 €, koja će biti aktivirana u slučaju da kvalifikovani ponuđač ne podnese ni jednu ponudu iz grupe ili grupa vodotoka za koju je stekao status kvalifikovanog ponuđača;
- dokaz da plaćanja prema ponuđaču nijesu obustavljena - odgovarajući bankarski izvodi, potvrda ili izjava o finansijskoj podobnosti banke čiji je komitent pravno lice i
- dokaz-izvještaj o računovodstvenom i finansijskom stanju - bilans uspjeha i bilans stanja, odnosno izvještaj ovlašćenog revizora, za pravna lica koja su po zakonu obavezna, za posljednje tri godine, odnosno od dana registracije pravnog lica ukoliko je registrovano kasnije.

Sastavni dio prijave čine i ispunjeni prilozi koji će biti objavljeni na zvaničnoj internet stranici nadležnog organa. Prilozi moraju biti potpisani od strane ovlašćenog lica ponuđača. Prilozi koji se dostavljaju u pretkvalifikaciji su:

- Prilog P.1 Opšti podaci o ponuđaču
- Prilog P.2 Izbor grupa vodotoka
- Prilog P.3 Zajednički nastup
- Prilog P.4 Tehnička osposobljenost
- Prilog P.5 Finansijska sposobnost
- Prilog P.6 Pozitivno poslovanje firme registrovane u Crnoj Gori
- Prilog P.7 Iskustvo u izgradnji kompleksnih objekata i projektovanju hidroelektrana u Crnoj Gori

U cilju dokazivanja podataka koji su uneseni u prilogima (Prilog P.3, P.4, P.5, P.6 i P.7) ponuđač podnosi i dokaze koji moraju biti jasni, precizni i nedvosmisleni.

Na zahtjev Tenderske komisije, ponuđač je dužan dostaviti pojašnjenje prijave, u cilju razjašnjenja njenih nejasnih dijelova, što znači da time ne može izmijeniti i/ili dopuniti prijavu.

Zajednički nastup

Ponuđač može da učestvuje u postupku dobijanja koncesije u konzorcijumu ili drugom obliku poslovnog povezivanja (u daljem tekstu konzorcijum), uz obavezu da uz Prilog P.3 priloži ugovor o konzorcijumu, koji izričito predviđa:

- da će svi članovi konzorcijuma biti solidarno odgovorni za izvršenje ugovora, u skladu sa njegovim uslovima,;
- da će utvrditi djelatnosti svakog člana konzorcijuma;
- da će jedan od članova konzorcijuma biti imenovan i ovlašćen da u ime svakog pojedinog i svih članova konzorcijuma zajedno u društvu preuzme obaveze i prima uputstva i
- da će se realizacija cjelokupnog ugovora uključujući i plaćanje vršiti samo sa ovlašćenim članom konzorcijuma.

Ponuđač koji je u postupku dobijanja koncesije nastupio kao konzorcijum i koji je kao takav dobio koncesiju, a na osnovu kriterijuma koji su vrednovani u postupku dobijanja koncesije, ne može mijenjati sastav članova konzorcijuma bez saglasnosti koncedenta. To znači da prilikom osnivanja i registracije privrednog društva osnivači istog moraju biti članovi konzorcijuma i zajednički poslovno nastupati dvije godine od puštanja u pogon objekata mHE. U suprotnom, ugovor o koncesiji može se jednostrano raskinuti od strane koncedenta.

Ponuđač koji podnese prijavu u okviru konzorcijuma dužan je dostaviti dokaze o podobnosti, kao i ostalu dokumentaciju koja je propisana ovim poglavljem za svakog člana konzorcijuma posebno.

5. Kvalifikacija

Po završetku pretkvalifikacije slijedi dostavljanje Koncesionog akta kvalifikovanim ponuđačima, kao i otkup Tenderske dokumentacije od strane istih. Kvalifikovani ponuđači dostavljaju ponude za pojedinačne vodotoke iz grupa vodotoka za koje su stekli status kvalifikovanih ponuđača u predviđenom roku. Rok za dostavljanje ponuda u kvalifikaciji je 90 (devedeset) dana. Ponude u kvalifikaciji se mogu podnijeti na jedan ili više vodotoka iz grupe vodotoka za koju je ponuđač dobio status kvalifikovanog ponuđača. Svaka ponuda, između ostale potrebne dokumentacije, sadrži i idejno rješenje za tehno-ekonomsko korišćenje vodno-energetskog potencijala vodotoka (ili sistema vodotoka) za proizvodnju električne energije u mHE.

Idejno rješenje iz ponude će biti ocijenjeno od strane Tenderske komisije. Rezultat ocjene je prihvatanje ili odbijanje predloženog idejnog rješenja sa stanovišta energetskog, ekološkog i ekonomskog aspekta. Prihvaćeno idejno rješenje iz ponude je preduslov za vrednovanje ponude. U suprotnom, ukoliko predloženo idejno rješenje iz ponude bude odbijeno zbog neispunjavanja bilo kojeg od navedenih aspekata, kompletna ponuda će biti odbačena i neće biti vrednovana.

Rangiranje lista ponuđača u kvalifikaciji se vrši za svaki vodotok pojedinačno na osnovu kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude. Rang lista ponuđača se objavljuje na internet stranici nadležnog organa. Tenderska komisija dostavlja nadležnom organu rang listu ponuđača, izvještaj o sprovedenom postupku sa obrazloženjem rang liste ponuđača, zapisnik o toku postupka koji obavezno sadrži podatke o ispunjenosti traženih uslova koje mora da ispunjava koncesionar i osnovne elemente iz ponuda prema strukturi kriterijuma na osnovu kojih se vršilo vrednovanje ponuda. Kvalifikovani ponuđač ima pravo da podnese prigovor na rang listu ponuđača u roku od 15 dana od dana objavljivanja iste.

5.1. Tenderska dokumentacija

Potrebni podaci, uslovi za davanje koncesija, kao i propisana prava i obaveze ponuđača i koncesionara, definisani su Tenderskom dokumentacijom. Tenderska dokumentacija sadrži:

- Uputstvo za pripremu ponude;
- *Hidrološke obrade za profile mHE na pritokama glavnih vodotoka u Crnoj Gori*, Hidrološki sektor, HMZCG, 2007. godine;
- *Preliminarna (gruba, aproksimativna, orijentaciona) obrada hidropotencijala na pritokama glavnih vodotoka Pive i Lima, malih, mini ili mikro (mHE) elektrana u Crnoj Gori*, Hidrološki sektor, HMZCG, 2008. godine.

Nadležni organ zadržava pravo da prije isteka roka za podnošenje ponuda u kvalifikaciji, izmijeni i/ili dopuni Tendersku dokumentaciju. Izmjene i/ili dopune dokumentacije se objavljuju na isti način kao i sama Tenderska dokumentacija.

5.2. Potrebna dokumentacija

U kvalifikaciji, kvalifikovani ponuđači, na predmetnim vodotocima iz grupe vodotoka za koje su stekli status kvalifikovanih ponuđača, treba da na bazi izvršenih istraživanja stručno, kvalitetno i savjesno pripreme zahtijevanu tehničku dokumentaciju u okviru ponude, odnosno izrade idejno rješenje.

Idejno rješenje

Na osnovu raspoloživih informacija i podataka o vodotoku, istraživanja i hidrometrijskih mjerenja i procjene hidroenergetskog potencijala izvršenih od strane HMZCG i/ili sopstvenih istraživanja, kvalifikovani ponuđač se opredjeljuje za koncept izgradnje objekata mHE na predmetnom vodotoku koji prikazuje u idejnom rješenju. Analiza hidropotencijala na vodotoku treba da bude osnova za izradu idejnog rješenja. Hidrološka obrada vodotoka od strane HMZCG treba da posluži kao polazna osnova u postupku pripreme tehničke dokumentacije, ali prezentirana istraživanja i hidrometrijska mjerenja ne isključuju mogućnost da kvalifikovani ponuđač koristi i

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA
IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

sopstvena istraživanja i mjerenja na predmetnom vodotoku. Istraživanja moraju da budu urađena kvalitetno, realno i precizno na bazi realno raspoloživog hidroenergetskog potencijala određenog vodotoka za koji priprema tehničku dokumentaciju u kvalifikaciji. Sopstvena istraživanja (geološka, hidrološka, hidrogeološka, energetska, ekološka, geodetska, sociološka...) treba da budu izvršena od strane ovlašćene institucije za obavljanje ove djelatnosti ili da ih jedna takva institucija ocijeni. Kvalifikovani ponuđač se na bazi postojeće dokumentacije i/ili sopstvenih istraživanja opredjeljuje za potencijalne lokacije objekata mHE. Izvještaj o izvršenim prethodnim proučavanjima prikazuje rezultate istraživanja vodotoka na odabranim lokacijama mHE za tehno-ekonomsko korišćenje vodno-energetskog potencijala vodotoka za izgradnju mHE.

Na osnovu istraživanja, kvalifikovani ponuđač ispunjava prilog predviđen za idejno rješenje u skladu sa Uputstvom za pripremu ponude. Idejno rješenje mora da sadrži kvalitetan tehnički koncept optimalnog energetskog iskorišćenja vodotoka u kome su prikazane i opisane sve mikrolokacije objekata mHE na predmetnom vodotoku, uz uvažavanje postojećih prostornih i ekoloških ograničenja. Na osnovu koncepta korišćenja vodotoka u idejnom rješenju se prikazuju realna i moguća godišnja proizvodnja električne energije i instalisana snaga svih mHE na predmetnom vodotoku, koje su kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude. Takođe, visina koncesione naknade je najvredniji kriterijum za vrednovanje ponuda, što iziskuje da bude određena na osnovu utvrđenog i kvalitetno razrađenog koncepta idejnog rješenja. Izbor koncepta idejnog rješenja, kao i na osnovu njega ponuđeni u kvalifikacionoj fazi tehnički parametri (godišnja proizvodnja električne energije i instalisana snaga), povlače odgovornost i rizik kvalifikovanog ponuđača, da u slučaju izbora nekvalitetnog i neodgovarajućeg koncepta idejnog rješenja uslove da isto bude odbijeno, odnosno uslove nemogućnost dobijanja koncesije na određenom vodotoku. U slučaju da se rezultati istraživanja vodno-energetskog potencijala vodotoka ne prikažu realno i pored izbora kvalitetnog koncepta idejnog rješenja, to će usloviti odbijanje idejnog rješenja od strane Tenderske komisije. Prihvaćeno idejno rješenje od strane Tenderske komisije predstavlja osnovu za izradu tehničke dokumentacije koja se radi u okviru I faze realizacije ugovora o koncesiji.

Spisak ostale dokumentacije

Ponuđač je dužan da uz ponudu priloži bankarsku garanciju ponude u visini 100.000 € za period do završetka kvalifikacija odnosno za period koji se odredi Javnim oglasom.

Sastavni dio ponude čine ispunjeni prilozi koji će biti u Tenderskoj dokumentaciji, kao i objavljeni na zvaničnoj internet stranici nadležnog organa. Prilozi moraju biti potpisani od strane ovlašćenog lica kvalifikovanog ponuđača. Prilozi koji se dostavljaju u kvalifikacijama su:

- Prilog K.1 Bankarska garancija ponude
- Prilog K.2 Visina koncesione naknade
- Prilog K.3 Rok trajanja koncesije
- Prilog K.4 Tehnički parametri iz idejnog rješenja
- Prilog K.5 Raspolaganje zemljištem u svrhu obavljanja koncesione djelatnosti
- Prilog K.6 Idejno rješenje

U cilju dokazivanja podataka koji su uneseni u prilogima (Prilog K.4, K.5 i K.6), kvalifikovani ponuđači podnose i dokaze koji moraju biti jasni, precizni i nedvosmisleni.

Na zahtjev Tenderske komisije, kvalifikovani ponuđač je dužan dostaviti objašnjenja i dodatne dokaze, radi pravilnije ocjene ponuda i izbora najpovoljnije ponude.

5.3. Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude

Kvalifikovani ponuđači dostavljaju ponude za pojedinačne vodotoke iz grupe vodotoka za koju su stekli status kvalifikovanih ponuđača. Ponude će se vrednovati i rangirati na osnovu kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude odnosno kvalifikacionih kriterijuma. Rang lista ponuđača se vrši za svaki vodotok pojedinačno.

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA
IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

Ponuda mora da sadrži i idejno rješenje, sa sadržajem koji je definisan u Tenderskoj dokumentaciji. Kvalifikovani ponuđač može izraditi idejno rješenje kojim će uključiti i više vodotoka iz grupe za koju je stekao status kvalifikovanog ponuđača. U tom slučaju, takva ponuda se mora dostaviti za svaki vodotok pojedinačno, sa tehničkim parametrima (proizvodnje električne energije i instalisane snage) za pojedinačne vodotoke iz sistema vodotoka. Ukoliko za bilo koji vodotok jedna ponuda za pojedinačni vodotok bude bolje rangirana od ponude sa idejnim rješenjem za više vodotoka, ponuda sa idejnim rješenjem za više vodotoka će biti odbačena iz rangiranja svih vodotoka iz razmatrane grupe.

Kvalifikacioni kriterijumi za vrednovanje i rangiranje ponuda su: visina koncesione naknade, rok trajanja koncesije, tehnički parametri iz idejnog rješenja mHE, višenamjenska rješenja i raspolaganje zemljištem u funkciji koncesione djelatnosti. Kriterijumi za vrednovanje i izbor ponuda u kvalifikacijama su predstavljeni u Tabeli 9.

Tabela 9. Kriterijumi za vrednovanje i izbor ponuda u kvalifikacijama

Red. broj	Kriterijum/ Potkriterijum	Broj bodova
K.1.	Visina koncesione naknade	0-45
K.2.	Rok trajanja koncesije	0-20
K.3.	Tehnički parametri iz idejnog rješenja mHE	0-20
K.3.1.	Godišnja proizvedena energija na pragu mHE	0-15
K.3.2.	Instalisana snaga mHE	0-5
K.4.	Višenamjenska rješenja	0-10
K.5.	Raspolaganje zemljištem u funkciji koncesione djelatnosti	0-5

Opis načina bodovanja

K.1. Visina koncesione naknade

Visina koncesione naknade koja je sastavni dio ponude se određuje na osnovu prethodnih istraživanja i izrađenog idejnog rješenja na predmetnom vodotoku. Naknada se izražava u GWh na godišnjem nivou. Predložena visina koncesione naknade u GWh će biti sastavni dio ugovora o koncesiji i to je fiksni iznos koji koncesionar daje koncedentu. Odnos predložene visine koncesione naknade i planirane godišnje proizvodnje električne energije definiše visinu koncesione naknade u procentima. Ukoliko je godišnja proizvodnja električne energije veća od planirane godišnje proizvodnje, koncesionar daje koncedentu visinu koncesione naknade u procentima. Novčani iznos koncesione naknade se preračunava preko važeće otkupne cijene električne energije proizvedene u mHE i kao takav se uplaćuje u državni Budžet.

Ponuda sa najvećom visinom koncesione naknade (K_{max} [GWh]) od svih kvalifikovanih ponuđača će dobiti maksimalnih 45 bodova na predmetnom vodotoku. Ostale ponude dobijaju broj bodova proporcionalan ponuđenoj visini koncesione naknade (K_p [GWh]) u odnosu na najveću visinu koncesione naknade na predmetnom vodotoku, kako je to predstavljeno u Tabeli 10. Visina koncesione naknade ne može biti niža od 2 % od ukupne planirane godišnje proizvodnje električne energije iz sljedećeg potkriterijuma.

Tabela 10. Broj bodova za visinu koncesione naknade

Visina koncesione naknade	Broj bodova
K_p	$45 \times \frac{K_p}{K_{max}}$

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA
IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

K.2. Rok trajanja koncesije

Ponuda sa najkraćim rokom trajanja koncesije (t_{\min} [god]) od svih kvalifikovanih ponuđača će dobiti maksimalnih 20 bodova na predmetnom vodotoku. Ostale ponude dobijaju broj bodova koji je srazmjeran odnosu najkraćeg roka trajanja koncesije i roka trajanja koncesije iz ponude (t_p [god]) na predmetnom vodotoku, kako je to predstavljeno u Tabeli 11.

Tabela 11. Broj bodova za rok trajanja koncesije

Rok trajanja koncesije	Broj bodova
t_p	$20 \times \frac{t_{\min}}{t_p}$

K.3. Tehnički parametri iz idejnog rješenja mHE

Kvalifikovani ponuđač je u obavezi da, prilikom davanja ponude, dostavi i idejno rješenje za korišćenje predmetnog vodotoka za izgradnju mHE. Idejno rješenje treba da se zasniva na prethodnim proučavanjima i hidrološkim podlogama koje su sastavni dio Tenderske dokumentacije ili koje dostavi ponuđač na osnovu sopstvenih istraživanja. Na osnovu izrađenog idejnog rješenja, kvalifikovani ponuđači dostavljaju tehničke parametre iz predloženog rješenja za objekte mHE koji su u skladu sa višenamjenskim konceptom korišćenja vodotoka. Tehnički parametri idejnog rješenja moraju međusobno biti optimizirani, u cilju dobijanja realno mogućeg iskorišćenja vodotoka za proizvodnju električne energije u mHE na predmetnom vodotoku.

K.3.1. Godišnja proizvodnja električne energije na pragu mHE

Maksimalnih 15 bodova iz ovog potkriterijuma dobija ponuda sa najvećom predviđenom godišnjom proizvodnjom električne energije na pragu mHE (E_{\max} [GWh]). Ostale ponude dobijaju broj bodova proporcionalan predviđenoj godišnjoj proizvodnji električne energije (E_p [GWh]) u odnosu na najveću godišnju proizvodnju električne energije na predmetnom vodotoku, kako je to predstavljeno u Tabeli 12. Kvalifikovani ponuđač treba da predvidi realnu godišnju proizvodnju električne energije u mHE koja se može proizvesti iskorišćenjem vodno-energetskog potencijala vodotoka, osim u slučajevima nepovoljnih hidroloških prilika.

Tabela 12. Broj bodova za godišnju proizvodnju električne energije

Godišnja proizvodnja električne energije	Broj bodova
E_p	$15 \times \frac{E_p}{E_{\max}}$

K.3.2. Instalirana snaga mHE

Maksimalnih 5 bodova iz ovog potkriterijuma dobija ponuda sa najvećom predviđenom instalisanom snagom u objektima mHE (P_{\max} [MW]) na predmetnom vodotoku. Ostale ponude dobijaju broj bodova proporcionalan predviđenoj instaliranoj snazi (P_p [MW]) u odnosu na najveću predviđenu instalisanu snagu, kako je predstavljeno u Tabeli 13.

Tabela 13. Broj bodova za instaliranu snagu mHE

Instalirana snaga	Broj bodova
P_p	$5 \times \frac{P_p}{P_{\max}}$

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA
IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

K.4. Višenamjenska rješenja

Poseban kriterijum u bodovanju ponuda su i višenamjenska rješenja značajna za okruženje predmetnog vodotoka. Višenamjenska rješenja predstavljaju značajan dio koncepta idejnog rješenja objekata mHE, sa aspekta privrednog i infrastrukturnog razvoja određene regije. Višenamjenska rješenja moraju biti usklađena sa tehničkim konceptom optimalnog energetskeg iskorišćenja. Bodovaće se posebno:

- izgradnja objekata mHE u punom prostornom, ekološkom i estetskom skladu sa okruženjem;
- uređenje prostora u okruženju predmetnog vodotoka;
- putevi koji se stavljaju na raspolaganje stanovništvu i posjetiocima;
- navodnjavanje i snabdijevanje vodom (stanovništvo i/ili industrija);
- drugi privredni objekti;
- objekti od značaja za razvoj lokalnog turizma i
- sportsko-rekreativni objekti.

Maksimalan broj bodova ovog kriterijuma je 10. Specijalna stručna komisija formirana od strane Tenderske komisije će ocijeniti predložena višenamjenska rješenja na osnovu ovoga kriterijuma.

K.5. Raspolaganje zemljištem u funkciji koncesione djelatnosti

Po ovom kriterijumu boduju se riješeni imovinsko-pravni odnosi na katastarskim parcelama na kojima je predviđena izgradnja objekata mHE. Pod raspolaganjem zemljištem se podrazumijeva vlasništvo nad zemljištem i ugovor o korišćenju zemljišta za obavljanje koncesione djelatnosti. Maksimalan broj bodova dobija ponuda sa dokazima da su imovinsko-pravni odnosi u potpunosti riješeni na svim parcelama na kojima su predviđeni objekti mHE. Za djelimično riješene imovinsko-pravne odnose, dodjeljuje se broj bodova proporcionalan površini zemljišta na kojoj su odnosi riješeni u odnosi na kompletno potrebno zemljište za izgradnju svih objekata mHE. Zemljište na kojima je predviđena izgradnja priključka do postojeće elektroenergetske mreže neće biti razmatrano u okviru ovog kriterijuma.

Napomena: Broj bodova iz svakog kriterijuma i potkriterijuma u kvalifikacijama se zaokružuje na prvu decimalu.

6. Obavljanje koncesione djelatnosti

Ugovor o koncesiji se realizuje u tri faze, i to: faza izrade tehničke dokumentacije, faza izgradnje objekata mHE i faza tehno-ekonomskog korišćenja vodno-energetskog potencijala vodotoka za proizvodnju električne energije u mHE. Faze realizacije koncesije i rok trajanja pojedinačnih faza su prikazani u Tabeli 14. Faza tehno-ekonomskog korišćenja vodno-energetskog potencijala za proizvodnju električne energije u mHE trajeće do 30 godina, tj. koncesija se daje na period do 30 godina. Po isteku III faze realizacije ugovora o koncesiji, cjelokupna hidroenergetska postrojenja mHE sa svim pomoćnim objektima se prenose u vlasništvo države Crne Gore u ispravnom stanju.

Tabela 14. Faze realizacije ugovora o koncesiji za korišćenje vodotoka za izgradnju mHE u Crnoj Gori

FAZA	NAZIV FAZE	ROK
I	Izrada tehničke dokumentacije	1 godina
II	Izgradnja objekata mHE	2 godine
III	Tehno-ekonomsko korišćenje vodno-energetskog potencijala za proizvodnju električne energije u mHE	do 30 godina

6.1. Faze realizacije ugovora o koncesiji

I FAZA – Izrada tehničke dokumentacije

I (prva) faza obuhvata izradu projektno-tehničke dokumentacije, odnosno idejnog i glavnog projekta. Tehnička dokumentacija predstavlja razradu prihvaćenog idejnog rješenja, dostavljenog u okviru ponude u kvalifikacijama.

Glavni zadatak u ovoj fazi treba da obavi koncesionar je, kako i sam naziv govori, izrada tehničke dokumentacije odnosno idejnog i glavnog projekta sa detaljima za izvođenje radova. Tehnička dokumentacija treba biti urađena u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima, koje će se dobiti iz separata sa urbanističko-tehničkim uslovima prostorno-planske dokumentacije. Obaveza ministarstva nadležnog za izradu prostorno-planske dokumentacije ili lokalne samouprave u kojoj se predmetni vodotok nalazi je da se izradi državni ili lokalni prostorno-planski dokument, u skladu sa prihvaćenim idejnim rješenjem iz ponude.

U okviru I faze potrebno je pribaviti sve neophodne saglasnosti i dozvole, koje su preduslovi za izdavanje građevinske dozvole za izgradnju objekata mHE. Procedura za dobijanje dozvole je naročito sljedeća:

- Regulatorna agencija za energetiku izdaje Ovlašćenje za izgradnju proizvodnih objekata;
- Uprava za vode definiše Vodne uslove;
- Agencija za zaštitu životne sredine donosi Odluku o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu;
- Elektroprivreda Crne Gore izdaje uslove za priključenje na distributivnu elektroenergetsku mrežu i
- Nadležni organ državne uprave izdaje – čini dostupnim urbanističko-tehničke uslove neophodne za izradu tehničke dokumentacije.

Na osnovu prethodno definisanih uslova, koncesionar zadovoljava uslove i pribavlja:

- Vodnu saglasnost Uprave za vode;
- Ekološku saglasnost Agencije za zaštitu životne sredine na osnovu strateške procjene uticaja na životnu sredinu i, ako Agencija procijeni, izrađene procjene uticaja na životnu sredinu;
- Elektroenergetsku saglasnost Elektroprivrede Crne Gore;
- Saglasnost za priključenje na elektroenergetsku mrežu;
- Ostale saglasnosti od nadležnih organa u skladu sa zakonom.

I faza realizacije ugovora o koncesiji se završava dobijanjem građevinske dozvole.

II FAZA – Izgradnja objekata mHE

Izgradnja objekata mHE je glavni zadatak koncesionara u ovoj fazi. Poslije završetka gradnje, objekat se pušta u probni rad i na kraju se vrši tehnički prijem objekta. Na kraju gradnje objekata mHE koncesionar pribavlja:

- Vodnu dozvolu Uprave za vode;
- Ugovor o korišćenju distributivne mreže sa Elektroprivredom Crne Gore;
- Licencu za proizvodnju električne energije Regulatorne agencije za energetiku i
- Upotrebnu dozvolu ministarstva nadležnog za izdavanje građevinske dozvole.

III FAZA – Tehno-ekonomsko korišćenje vodno-energetskog potencijala za proizvodnju električne energije u mHE

III faza podrazumijeva eksploataciju objekata mHE, odnosno tehno-ekonomsko korišćenje vodno-energetskog potencijala za proizvodnju električne energije u mHE. Takođe, ukoliko je predviđeno idejnim rješenjem, u ovoj fazi je moguće i korišćenje vodnog potencijala i za druge vodoprivredne djelatnosti od opšteg značaja za okruženje u kojem se nalazi predmetni vodotok.

Sa završetkom III faze, nakon isteka perioda trajanja koncesije, saglasno ugovoru o koncesiji, slijedi prenos vlasništva nad kompletnim postrojenjima mHE zajedno sa pomoćnim objektima Vladi Crne Gore, kao koncedentu. Prije prenosa vlasništva potrebno je izvršiti revitalizaciju objekata mHE u skladu sa ugovorom o koncesiji. Takođe, slijedi i prenos vlasništva nad zemljištem

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA
IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

koje je bilo u vlasništvu koncesionara, kao i prestanak važenja ugovora o korišćenju zemljišta koje je bilo u funkciji obavljanja koncesione djelatnosti.

Nakon isteka perioda trajanja koncesije, može da se sklopi novi koncesioni ugovor o produžetku koncesionih aktivnosti na predmetnom vodotoku u skladu sa zakonom.

6.2. Uslovi i obaveze koncesionara

Osim navedenih uslova koje mora da zadovolji ponuđač u fazi tenderskog postupka, ponuđač koji dostavi najpovoljniju ponudu i čije se idejno rješenje usvoji stiče pravo na koncesiju tj. postaje koncesionar. Za uspješnu realizaciju ugovora o koncesiji, koncesionar je dužan da ispuni sljedeće uslove i obaveze, koje su između ostalih:

- da u vrijeme obavljanje koncesione djelatnosti obezbijedi bankarsku garanciju za izvršenje ugovora u vrijednosti od 25 % od planiranog investicionog ulaganja za period od godinu dana;
- da u roku od 60 dana od potpisivanja ovog ugovora osnuje i registruje koncesiono preduzeće sa sjedištem u Crnoj Gori, osim ako već ima preduzeće koje je osnovano za obavljanje koncesione djelatnosti;
- da iskoristi vodno-energetski potencijal vodotoka u skladu sa prihvaćenim idejnim rješenjem iz ponude;
- da prije početka izvođenja radova riješi imovinsko-pravne odnose na zemljištu potrebnom za nesmetano vršenje istraživanja, izgradnje, eksploatacije i održavanja objekata mHE na predmetnom vodotoku;
- da obezbijedi potrebna finansijska sredstva za realizaciju ugovora;
- da poštuje projektovane i ugovorene kapacitete i dinamiku realizacije aktivnosti u cilju obavljanja koncesionih djelatnosti;
- da racionalno koristi odnosno eksploatiše izgrađene objekte uz obezbjeđenje ljudi i imovine u skladu sa zakonom;
- da, ukoliko je koncesionar učestvovao na javnom nadmetanju kao konzorcijum, svi članovi konzorcijuma učestvuju u realizaciji ugovora o koncesiji;
- da izvodi radove uz primjenu propisanih i utvrđenih mjera energetske efikasnosti, zaštite životne sredine, kulturne baštine i radne sredine;
- da postupa isključivo po odobrenim projektima i odobrenim tehnološkim postupcima;
- da izvještava nadležni organ o eventualnim novim saznanjima za efikasnije i ekonomičnije korišćenje vodnog potencijala i o svojim namjerama u vezi njihove eksploatacije, radi zaključivanja aneksa ugovora o koncesiji;
- da u svemu poštuje mjere zaštite životne sredine, propisane i utvrđene u postupku strateške procjene i procjene uticaja na životnu sredinu;
- da poštuje minimalni proticaj vodotoka definisan od nadležnih institucija na predmetnom vodotoku, kao i opštih opasnosti i šteta od neadekvatnog korišćenja voda;
- da ulaže u istraživanje za poboljšanje sigurnosti rada, energetske efikasnosti i zaštite životne sredine;
- da plaća koncesionu naknadu čija se visina određuje ugovorom o koncesiji u Budžet Crne Gore, kao i druge naknade u skladu sa zakonom;
- da tokom koncesionog perioda, svake godine, najkasnije do 15. marta, organu nadležnom za energetiku i Regulatornoj agenciji za energetiku Crne Gore, dostavlja izvještaj o tehničkim i finansijskim rezultatima koncesije, u skladu sa ugovorom o koncesiji.

6.3. Tehnička dokumentacija prilikom obavljanja koncesione djelatnosti

Koncesione djelatnosti se obavljaju u tri faze, i to: faza izrade tehničke dokumentacije, faza izgradnje objekata mHE i faza tehnno-ekonomskog korišćenja vodno-energetskog potencijala vodotoka za proizvodnju električne energije u mHE. I faza predstavlja fazu izrade tehničke dokumentacije, koja završava sa izdavanjem građevinske dozvole.

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA
IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

U okviru I faze potrebno je pribaviti sve neophodne saglasnosti i dozvole koje su preduslovi za izdavanje građevinske dozvole za izgradnju objekata mHE. Pregled potrebnih saglasnosti koje izdaju nadležni organi u skladu sa posebnim propisima za objekte shodno članu 91 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG”, br. 51/08), za koje građevinsku dozvolu izdaje ministarstvo nadležno za izgradnju objekata predstavljen je u Tabeli 15.

Tabela 15. Opšti spisak potrebne dokumentacije za izdavanje građevinske dozvole koju izdaje
Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine Crne Gore

Elektroenergetska saglasnost	Elektroprivreda Crne Gore	Zakon o energetici („Sl. list RCG” br. 39/03), Privremeni distributivni kodeks („Sl. list RCG”, br. 13/05)
Vodovodna saglasnost	JP Vodovod i kanalizacija	Opštinska Odluka o izgradnji i korišćenju vodovoda i kanalizacije
Protivpožarna saglasnost	Ministarstvo unutrašnjih poslova Inspektorat za zaštitu od požara, eksploziva, havarija i tehničku zaštitu objekata	Zakon o zaštiti i spašavanju („Sl. list CG” br. 13/07, 05/08)
Ekološka saglasnost	Agencija za zaštitu životne sredine	Zakon o životnoj sredini („Sl. list RCG 12/96, 55/00, 80/05 i „Sl. list CG” br. 48/08)
Sanitarna saglasnost	Ministarstvo zdravlja Služba zdravstveno-sanitarne inspekcije	Zakon o sanitarnoj inspekciji („Sl. list RCG” br. 56/92, 27/94 i „Sl. list CG” br.14/07)
Saobraćajna saglasnost	Ministarstvo pomorstva, saobraćaja i telekomunikacija ili opštinski sekretarijat za saobraćaj	Zakon o putevima („Sl. list RCG” br. 42/04 i „Sl. list CG” br. 21/09))
PTT Saglasnost	Telekom Crne Gore	Zakon o elektronskim komunikacijama („Sl. list CG” br. 50/08")
Vodna Saglasnost	Uprava za vode	Zakon o vodama („Sl. list RCG” br. 27/07)
Poljoprivredna saglasnost	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede ili opštinski sekretarijat za privredu	Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Sl. list RCG” br. 15/92, 59/92, 27/94)
Geomehanička saglasnost	Ministarstvo ekonomije	Zakon o geološkim istraživanjima („Sl. list RCG” br. 28/93, 27/94, 42/94, 26/07)
Saglasnost za zaštitu spomenika kulture	Ministarstvo kulture, sporta i medija	Zakon o zaštiti spomenika kulture („Sl. list RCG” br. 47/91, 27/94)

U sklopu dobijanja ovih saglasnosti potrebno je pribaviti i sljedeće dokumente, specifične za obavljanje koncesione djelatnosti i to po sektorima:

- za elektroenergetski sektor:
 - Ovlašćenje za izgradnju proizvodnih objekata od Regulatorne agencije za energetiku;
 - Saglasnost za priključenje na elektroenergetsku mrežu koju izdaje Elektroprivreda Crne Gore, na osnovu prethodno definisanih uslova za priključenje na distributivnu elektroenergetsku mrežu;
 - Na osnovu saglasnosti za priključenje na elektroenergetsku mrežu, Elektroprivreda Crne Gore izdaje elektroenergetsku saglasnost i priprema se ugovor o korišćenju mreže koji treba da se potpiše između koncesionara i operatora distribucije na lokaciji gdje se objekat mHE priključuje na elektroenergetsku mrežu;
- za vodoprivredni sektor:
 - Vodnu saglasnost Uprave za vode, na osnovu unaprijed definisanih vodnih uslova;
- za zaštitu životne sredine:

KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI

- Saglasnost na elaborat procjene uticaja izgradnje mHE na životnu sredinu ili odluka Agencije za zaštitu životne sredine da ista nije potrebna;
- za građevinski sektor:
 - urbanističko tehničke uslove na osnovu državnog ili lokanog prostorno-planskog dokumenta, a koje izdaje ministarstvo nadležno za poslove izgradnje objekata ili lokalna samouprava u kojoj se realizuje izgradnja objekata mHE;
 - pravosnažno rješenje o imovinskim pravima na zemljištu koje je u funkciji obavljanja koncesione djelatnosti od Direkcije za nekretnine Crne Gore.

U II fazi osnovni zadatak koncesionara je izgradnja objekata mHE. Poslije završetka gradnje, objekat se pušta u probni rad i na kraju se vrši tehnički prijem objekta. Na kraju gradnje koncesionar pribavlja:

- Licencu za proizvodnju električne energije od Regulatorne agencije za energetiku;
- Vodnu dozvolu od Uprave za vode i
- Upotrebnu dozvolu od ministarstva nadležnog za izdavanje građevinske dozvole.

II faza se završava puštanjem objekata mHE u rad.

7. Rok trajanja koncesije

Rok trajanja koncesije za tehno-ekonomsko korišćenje vodno-energetskog potencijala vodotoka u cilju proizvodnje električne energije je do 30 godina, tj. koncesija se daje na vremenski period do 30 godina.

Maksimalan rok na koji se daje koncesija je određen na osnovu javnog interesa, predmeta koncesije, obostranog interesa države i koncesionara u pogledu ostvarivanja prihoda i optimalne proizvodnje električne energije iz hidroenergetskih objekata na vodotocima koji su predmet ovog postupka davanja koncesija i ekonomsko-finansijske analize.

Rok trajanja koncesije može se produžiti nakon isteka prvobitno ugovorenog roka, u skladu sa zakonom i propisima koji regulišu ovu oblast.

8. Prostorno-planska dokumentacija

Prema Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata da bi se pristupilo izgradnji objekta, odnosno promjeni u prostoru, potrebno je pribaviti urbanističko-tehničke uslove, koje izdaje ministarstvo nadležno za poslove izgradnje objekata, a na osnovu planskog dokumenta. Ministarstvo nadležno za poslove izgradnje objekata ili lokalna samouprava u kojoj se vodotok nalazi se obavezuje da izradi državni ili lokalni prostorno-planski dokument, u skladu sa prihvaćenim idejnim rješenjem iz ponude prvorangiranog ponuđača. Za pribavljanje urbanističko-tehničkih uslova potrebno je riješiti imovinsko-pravne odnose na lokacijama na kojima se planira izgradnja objekata mHE propisanim postupkom.

Davanje koncesija za korišćenje vodotoka iz Tabele 1 se obavlja u skladu sa Zakonom o koncesijama, a samim tim se koncesionaru daje i besplatno pravo za korišćenje zemljišta u vlasništvu koncedenta za vrijeme obavljanja koncesionih djelatnosti.

Ukoliko je lokacija u privatnom vlasništvu, koncesionar je u obavezi da, u skladu sa zakonom, na propisan način, obezbijedi korišćenje zemljišta za gradnju i eksploataciju mHE.

Ukoliko koncesionar, u skladu sa zakonom, stekne uslove za produženje ugovora o koncesiji, isti produžava pravo na korišćenje objekata mHE i zemljišta koje je u funkciji obavljanja koncesione djelatnosti. U ovom slučaju prenos objekata mHE se odlaže za vrijeme trajanja produženja važenja ugovora o koncesiji.

9. Nacrt ugovora o koncesiji

Advokatska kuća

10. Zaštita životne sredine i unapređenje energetske efikasnosti

Proizvodnja energije se nalazi među glavnim uzročnicima globalnog, regionalnog i lokalnog zagađenja. Imajući to u vidu, razvoj i reforma energetskog sektora u Crnoj Gori se odvijaju u skladu sa zahtjevima očuvanja životne sredine. *Strategija razvoja energetike Crne Gore do 2025. godine i Akcioni plan za implementaciju Strategije u periodu od 2008. do 2012. godine* su napravili dobar balans između održivog energetskog razvoja Crne Gore i očuvanja životne sredine. U Strategiji je prepoznat značaj korišćenja obnovljivih izvora energije za proizvodnju električne energije u Crnoj Gori. Jedan poseban program od ukupno osam u petogodišnjem Akcionom planu je i program izgradnje i eksploatacije obnovljivih izvora energije, sa posebnim projektom izgradnje malih hidroelektrana.

Zakonom o životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 48/08) utvrđeno je da Crna Gora usklađuje svoj privredni i društveni razvoj sa principima zaštite životne sredine koji se odnose na: očuvanje prirodnih vrijednosti, biološku raznolikost, smanjenje rizika, procjenu uticaja na životnu sredinu, alternativna rješenja, supstituciju hemikalija, ponovnu upotrebu i reciklažu, odgovornosti zagađivača za zagađivanje i plaćanje štete, naknadu za korišćenje prirodnih bogatstava, obavezu osiguranja za odgovornost od mogućeg zagađenja, javnost podataka o stanju životne sredine i blagovremeno i potpuno obavještavanje.

U cilju harmonizovanja propisa iz oblasti zaštite životne sredine sa zakonodavstvom Evropske unije doneseni su Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG”, br. 80/05), Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG”, br. 80/05), Zakon o integrisanom spriječavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Sl. list RCG”, br. 80/05), kao i Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list RCG”, br. 80/05 i „Sl. list CG”, br. 73/08).

Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu uređen je postupak procjene uticaja za planirane projekte, koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu, sadržaj elaborata procjene uticaja, učešće organa, organizacija i javnosti u donošenju odluka, postupak ocjene i izdavanja saglasnosti na elaborat procjene uticaja, prekogranično obavještavanje i druga pitanja iz te oblasti.

Shodno članu 5 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, donesena je Uredba o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG”, br. 20/07). Ovom Uredbom utvrđene su dvije liste:

- Lista 1 – Projekti za koje je obavezna procjena uticaja na životnu sredinu i
- Lista 2 – Projekti za koje se može zahtijevati procjena uticaja na životnu sredinu.

U slučaju da se izgradnjom mHE formira akumulacija u kojoj je akumulirana količina vode preko deset miliona kubnih metara, kako je utvrđeno u Listi 1, koncesionar je obavezan da uradi elaborat procjene uticaja izgradnje mHE na životnu sredinu i na isti pribavi saglasnost od strane nadležnog organa.

U Listi 2 pod tačkom 3 - Proizvodnja energije i tačkom 12- Infrastrukturni projekti, utvrđeno je da se za „postrojenja za proizvodnju hidroelektrične energije” i za izgradnju „akumulacije u kojoj akumulirana količina vode ne prelazi deset miliona kubnih metara” i koristi se za potrebe mHE, sprovodi postupak procjene uticaja po odluci nadležnog organa. Imajući u vidu da mHE spadaju u navedene grupe, koncesionar je obavezan kod nadležnog organa sprovesti postupak procjene uticaja i od istog pribaviti saglasnost na elaborat procjene uticaja izgradnje mHE na životnu sredinu ili dobiti odluku da izrada elaborata nije potrebna.

Unapređenje energetske efikasnosti

Od kvalifikovanog ponuđača se očekuje da izradi idejno rješenje koje će na optimalni način tehno-ekonomski iskoristiti vodno-energetski potencijal vodotoka za proizvodnju električne energije u mHE. U okviru osmišljenog koncepta idejnog rješenja, sve lokacije objekata mHE na predmetnom vodotoku treba uključiti da bi se vodno-energetski potencijal vodotoka iskoristio na optimalan način uz uvažavanje postojećih prostornih, ekoloških i ekonomskih ograničenja na predmetnom vodotoku. Takođe, u nastavku projektovanja prilikom izrade idejnog i glavnog

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA
IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

projekta, odnosno u toku realizacije I faze ugovora o koncesiji, projektant koga izabere koncesionar mora uvažiti mjere energetske efikasnosti za projektovanje objekata mHE. Kriterijume energetske efikasnosti treba uvažiti i prilikom izbora opreme postrojenja, a kasnije i prilikom korišćenja i održavanja objekata mHE.

11. Početni iznos koncesione naknade

Za tehno-ekonomsko korišćenje vodno-energetskog potencijala koji je predmet ove koncesije koncesionar plaća davaocu koncesije godišnji iznos koncesione naknade koji se utvrđuje u tenderskom postupku, čiji je najmanji tj. početni iznos 2 % od prodajne vrijednosti električne energije planirane u mHE na godišnjem nivou. Početni iznos koncesione naknade je definisan u Uredbi o načinu i uslovima dodijele koncesija za istraživanje vodotoka i tehno-ekonomsko korišćenje vodno-energetskog potencijala za proizvodnju električne energije u malim hidroelektranama („Sl. list RCG”, br. 70/06).

Plaćanje iz prethodnog stava ne oslobađa koncesionara obaveze da plaća i druge obaveze u skladu sa važećim zakonom.

12. Način određivanja tarifa za pružanje usluga

Nadležni organ je na osnovu člana 32 stav 5 Zakona o energetici donio Uputstvo o utvrđivanju metodologije obračuna otkupne cijene električne energije iz malih hidroelektrana („Sl. list RCG” br. 46/07). Na osnovu Zakona o energetici, Statuta Regulatorne agencije za energetiku („Sl. list RCG”, br. 31/04) i Uputstva o utvrđivanju metodologije obračuna otkupne cijene električne energije iz malih hidroelektrana, Odbor Agencije je donio Odluku o utvrđivanju otkupne cijene električne energije iz mHE, na sjednici održanoj 27. novembra 2008. godine, u kojoj, između ostalog, stoji:

- Utvrđuje se otkupna cijena za električnu energiju proizvedenu u mHE instalisane snage do 10 MW, isporučenu na mjestu priključenja mHE na distributivnu mrežu, na iznos od 7,9277 c€/kWh;
- Cijena električne energije iz prethodne tačke primjenjivaće se od 01.12.2008. godine i usklađivaće se jednovremeno sa promjenom tarifa za električnu energiju u Crnoj Gori.

13. Spisak propisa koji se primjenjuju na postupak davanja koncesija i vršenje koncesione djelatnosti

Zakonski propisi koji se primjenjuju u javnom nadmetanju za davanje koncesija i realizaciju koncesionih djelatnosti su:

- Zakon o koncesijama („Sl. list CG”, br. 08/09);
- Zakon o energetici („Sl. list RCG”, br. 39/03);
- Zakon o vodama („Sl. list RCG”, br. 27/07);
- Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG”, br. 51/08);
- Zakon o životnoj sredini („Sl. list RCG 12/96, 55/00, 80/05 i „Sl. list CG” br. 48/08);
- Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG”, br. 80/05);
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG”, br. 80/05);
- Zakon o finansiranju upravljanja vodama („Sl. list CG”, br. 65/08);
- Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja („Sl. list RCG”, br. 80/05);
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list RCG”, br. 80/05 i „Sl. list CG, br. 73/08);
- Zakon o nacionalnim parkovima („Sl. list RCG”, br. 47/91, 17/92, 27/94,);
- Zakon o svojinsko-pravnim odnosima („Sl. list CG”, br. 19/09);
- Zakon o zaštiti prirode („Sl. list CG”, br. 51/08, 21/09);
- Zakon o zaštiti spomenika kulture („Sl. list RCG, br. 47/91, 27/94);

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA
IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

- Zakon o zaštiti na radu („Sl. list RCG”, br. 79/04);
- Zakon o ratifikaciji Kjoto protokola uz okvirnu konvenciju UN o promjeni klime („Sl. list RCG”, br. 17/07);
- Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. list RCG”, br. 45/06);
- Zakon o državnoj imovini („Sl. list CG”, br. 21/09);
- Zakon o slatkovodnom ribarstvu („Sl. list CG”, br. 11/07);
- Uredba o načinu i uslovima dodjele koncesija za istraživanje vodotoka i tehno-ekonomsko korišćenje vodnog energetskog potencijala za proizvodnju električne energije u malim hidroelektranama („Sl. list RCG”, br. 70/06);
- Uredba o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG”, br. 20/07);
- Uredba o načinu kategorizacije i kategorijama vodnih objekata i njihovom davanju na upravljanje i održavanje („Sl. list RCG”, br. 15/08);
- Pravilnik o tehničkim uslovima za priključenje malih elektrana na elektrodistributivnu mrežu („Sl. list RCG”, br. 25/07);
- Uputstvo o utvrđivanju metodologije obračuna otkupne cijene električne energije iz malih hidroelektrana („Sl. list RCG” br. 46/07);
- Pravilnik o postupku i kriterijumima za izdavanje ovlašćenja u elektroenergetskom sektoru Crne Gore, dokument Regulatorne agencije za energetiku od 24. 07. 2007. godine;
- Privremeni distributivni kodeks („Sl. list CG”, br. 13/05)
- Pravilnik o načinu vršenja revizije idejnog i glavnog projekta („Sl. list CG”, br. 81/08);
- Pravilnik o licencama u energetskom sektoru Crne Gore („Sl. list RCG”, br. 50/04);
- Pravilnik o načinu određivanja garantovanog minimuma proticaja nizvodno od vodozahvata („Sl. list CG”, br. 22/08);
- Pravilnik o sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG”, br. 14/07);
- Pravilnik o sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za određivanje obima i sadržaja elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG”, br. 14/07);
- Pravilnik o sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG”, br. 14/07);
- Pravilnik o sadržaju zahtjeva i dokumentaciji za izdavanje vodnih akata, načinu i uslovima za obavezno oglašavanje u postupku utvrđivanja vodnih uslova i sadržaju vodnih akata („Sl. list CG”, br. 07/08);
- Pravilnik o načinu određivanja i održavanja zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta za piće i ograničenjima u tim zonama („Sl. list RCG”, br. 08/97);
- Pravilnik o sadržaju elaborata o pripremnim radovima („Sl. list CG”, br. 80/08) i
- drugi zakoni, podzakonska akta i tehnički propisi iz oblasti ili koji su u vezi sa koncesionom djelatnošću.